

**Előfizetési árak:**  
 Hónapokra . . . 8 kr. — kr.  
 Félévre . . . 3 . — .  
 Egy évre . . . 1 . 50 .  
 Egy hóra . . . — . 50 .  
 Egyes szám ára 8 kr.

**Kiadóhivatal:**

**PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. SZ.**  
 (Nádasy-féle ház)  
 Hová az előfizetések és a lap  
 elosztására vonatkozó felszo-  
 lalások intézendők.

# PÉCSI FIGYELŐ

## (PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton.

**Szerkesztői iroda:**  
**PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. SZ.**  
 Hová a lap szellemi részét  
 illető minden közlemény inté-  
 zendő.

Kéziratok vissza nem adtnak.

**Hirdetések**

a kiadóhivatalban vétetnek föl.  
 Előfizetések elfogadtnak meg  
 valamennyi könyvkereske-  
 désben.

**Egyes számok kaphatók:**

Waldner M. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (56-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedésellen

### A Magyar Egyesület felhívása a vidék közönségéhez!

A „Magyar Egyesület” első sorban Budapest megmagyarosítását tűzte ki céljául. Fővárosunk gyönyörűen fejlődik, de sem belső élete, sem külszine nem igazolja, hogy a magyarság fő- és székvárosa.

Ósi polgársága nagyrészt német ajku. Még nem régen titkos és nyílt szövetkezetek léteztek itt, melyek tervszerűen működtek nemzeti törekvéseink ellensúlyozására.

A kereskedők zöme csak nehezen szokik le hagyományos németiségéről.

Az alsóbb néposztályokban csaknem teljesen megakad a magyarosodás.

A helyi német sajtó pedig, mely évenként tizenhét millió példányban árasztja el az országot, egyre szaporodik és még jobban elszigeteli ezeket a köröket.

A gazdasági verseny folytán mindenfelől özönlének be idegenek, kik közül sokan, ha köztünk megtollasodtak, nem hogy nemzetünkbe olvadnának, de tüntetnek külföldiségükkkel, és saját otthonunkban úgy viselkednek, mintha ők lennének itt a gazdák s mi az idegenek.

S a főváros vezérő társadalma, mely szíven lélekben magyar, általános hibánkban szenved: közönyös.

Innen van, hogy fővárosunkban sehol sem szembeötlő a nemzeti jelleg. Sőt ellenkezőleg: utcaszerte német társalgás halható. Lépten-nyomon német cégtablák német föliratok, német hirdetések láthatók. Üzletekben, kávéházakban és vendéglők-

ben többnyire német a kiszolgáló. A német szellem fattyuhajtásai sokszor a hamupipőke szerepére kárhóztatják a magyar irodalmat. Közműlató helyeken idegen jövevények izetlenkednek.

Ezek a szomorú állapotok érlelték meg a „Magyar Egyesület” alapításának eszméjét. Kibontott zászlónk alá ezrével sorakoznak Budapest hazafias polgárai, hogy a lanyhakat buzdítsák, hogy a csökönyös elemekben fölébresszék a nemzeti öntudatot, hogy az idegenkedőket meghódítsák.

De hogy egyesületünk ezt a nagy missiót sikerrel teljesíthesse, ahhoz a nagy magyar közönség közreműködése szükséges, és pedig nemcsak a főváros, hanem a vidék polgársága részéről is.

Egyesületünk tagjainak ezrei ünneplés fogadalmat tesznek: hogy csak oly hazai iparosnál rendelnek munkát és csak oly hazai kereskedőtől vásárolnak, kinek czége és üzletvezetése kizárólag magyar; hogy üzletekben, kávéházakban és vendéglőkben magyar kiszolgálást követelnek; hogy nyilvános helyeken a belföldi német sajtót mellőzik; hogy a helyi német műlató helyeket nem látogatják.

Mennél számosabban fognak ily szellemen működni, annál nagyobb lesz az egyesek föllépésének erkölcsi súlya.

Ezért fordulunk vidéki poldártársainkhoz. Kérjük: hogy ha Budapestre jönnek, cselekedjenek hasonlóképen.

A kit üzletben németül szólítanak meg, ne vásároljon abban az üzletben!

A kit vendéglőben a pinczér németül szolgál ki, hagyja ott azt a vendéglőt!

A kinek kávéházban a pinczér helyi német lapokat hoz, utasítsa vissza azokat.

Ne tűrje halgatagon senki az idegen szellem tolokodásait, hanem érvényesítse magyarságát.

S ne törődjünk elleneink gúnymosolyával, sem hamis jelszavaikkal. A chauvinizmus csak ott kezdődik, hol az igazság végződik. Ki merészli állítani, hogy igazságtalanul cselekszünk, midőn Magyarország fővárosában a magyar nyelvet terjesztjük!

Buzduljunk egymás erélyén! Mind-egyikünk lelkében lobbantsa fel a lángot az elvtársak lelkesedése. S tartós tűzhez sok tüzelő anyag kell. Fogjunk kezét mindannyian, kik szívünkön hordjuk a szent ügyet.

S ha szükséges, hajtsuk eszménk szolgálatába elleneink magánérdekeit is. Lássák, hogy sokan vagyunk, s hogy nemcsak beszélünk, hanem cselekszünk is. Lássák, hogy csak úgy boldogulhatnak közöttünk, ha nemzeti törekvéseinknek meghódolnak.

Minden magyar vegye ki részét Budapest megmagyarosításában. Csakis így teljesezhetnek be szívünk vágya, hogy fővárosunk mielőbb teljesen magyarrá legyen.

\*

Mi pedig még azt fűzzük e derék fölhíváshoz, hogy mindazt, amit a „Magyar Egyesület” itt kíván, tegyék meg mi ne csak Budapesten, hanem bárhol széles ez országban. Tüntessük ki magyarországunkat, de tüntessük is magyarságunkkal, s tegyék ezt következetesen, mert csak így szoríthatjuk ki a betolakodó idegent, mely

### A „Pécsi Figyelő” tárczája.

#### Tavaszkor.

Tavaszi szellő lág fuvalma  
 Csókolj meg sápadt arczomat,  
 Csókolj meg, simítsd szelíden át,  
 Lásd mily borús, mily hervatag.

Oly édes csókolódnak balzsama,  
 Varázsa bűvösen csodás,  
 Reményt, mosolygást, pirt keltesz ott,  
 Hová te szárnyidon leszállsz.

Ha hosszú, mogorva tél után  
 Egy reggelen felém lebegsz,  
 Ujong szívem, a kikeletben  
 Néki is más életje lesz.

Mert eddig bánykodott, szenvedett,  
 Reserve, búja volt csupán,  
 De most, tavasz szép virági közt  
 Csaponghat új remény után.

S ha csendes este, naplementén,  
 Magamba szívom balzsamod,  
 Ha boldog nem is lehetek már,  
 A boldogságról álmodok!

Bolgár Kálmán.

#### Az ajk.

(Sonette.)

Nem karminpiros ajkáról zeng dalom!  
 Nem csókok mézét énekelem én!  
 Mely ég tejarcok hófehér delén,  
 Mint rózsaszál liljomos domboldalon.

Imát rebegni láttam ajkadat, szent  
 Templomban és imád nyílt égbe szállt.  
 Istennek szent színe előtt bevált  
 S bűnök bocsánatát kivívtá fennt.

Az angyal himnusát fogod zenélni,  
 Ha ajkad azt a szót susogja el,  
 Mely szenvedő szívemnek sirva kell.

S a mennyek angyali sergében élni: —  
 „Igen” szavadtól — fog boldog szívem  
 Imádvá téged s általad híven.

Rodzieviz József.

#### A reklám lángesze.

I.

A jövő aggastyánjai fogják ezt a történetet elbeszélni unokaiknak, mikor már vége lesz a reklámszázadnak, melyben most élünk.

Volt egyszer egy nagy igen nagy város. Ebben a városban élt egy orvos, aki föltalálta a szel, hogy lehet az asszonyokat megakadályozni abban, hogy férjeikhez hűtlenek legyenek.

Ez az orvos, mint önök elképzeltetik, rendkívül gyorsan meggazdagodott. Irt egy tudományos művet, melynek ez volt a címe:

Férjek utmutatója.

Ez a könyv csakhamar oly elterjedést nyert, mint a hamisított bor.

II.

De a szerencse állhatatlan.

Egy szép nap valami fogorvos arra az ötletre jött, hogy egy másik könyvet írjon, melyre ez volt írva:

Ujabb utmutató férjek részére.

— Meglátjuk, ki győz! kiáltott föl orvosunk. És falragaszokat nyomtatott, melyek üles betűkkel hirdették:

„Az egyedüli helyes utmutató a férjek részére az, melyet X.X. úr irt.”

„Az egyedüli csálhatatlannak kipróbált

magába akar nyelni bennünket avagy csak így szoríthatjuk rá az idegent, hogy ha már Magyarországon él hát alkalmazkodjék a mi nyelvünkhöz és szokásainkhoz.

### Szomorú jelentés.

Dr. Mendl Lajos vármegyei tisztii főorvos a következő jelentést intézte Szily László alispánhoz, mely élénken jellemzi a vármegye közegészségi viszonyait.

Tekintetes alispán úr!

Baranyavármegye 1890 ik évi közegészségi viszonyait tárgyaló jelentésemből a megye népességének nagymérvű halálózása tűnven ki, nevezetesen a hegyhát, pécsváradi, mohácsi és szentlőrinczi járásokat illetőleg — tekintetes alispán úr f. évi 5890. számú rendeletével azzal bizott meg, hogy ezen nagy halandóságnak okait az illető járásokban kipuhatóljam, s a tapasztalt hiányok és kártékony mozzanatok elhárítása iránt szakszerű javaslatomat terjesszem be:

Az egyes járások viszonyainak gondos tanulmányozása és összehasonlítása után van szerencsém most a kívánt jelentést tiszteletteljesen a következőkben előterjeszteni:

Mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy a számszerint kimutatott nagy halandóságot a megye területén mindenütt egyaránt első sorban a nagy gyermekhalandóság okoztatik. Az 1890-ik évben a vármegye területén az elhalt 7898 egyének több mint fele (50.3%) 7 éven alóli gyermek volt; az összes elhaltak több mint egy harmada (34.0%) még csak az első életévet sem érte el, és mindezen elhalt gyermek legnagyobb részénél orvosi segély igénybe nem vétetett. És pedig ezen gyermekhalandóság, miként általában az egész nagy halandóság különös járványokra nem vezethető vissza; nem is okozhatók az éghajlati viszonyok, melyek nálunk általában elég kedvezők; hanem már egészen rendes és átlagos számában évről évre mindig ismétlődő.

1890-ben is 7528 egyén halt meg vármegyénkben, 1889-ben 7812, 1888-ban 7692, 1887-ben 7751 és így tovább.

Baranyavármegyének magyar, német és szláv nemzetségtől, életmódban és szokásaikban is egymástól nagyon különböznek a lakosai: mind a három nemzetségtől lakosnak azonban közös tulajdona: az általános műveltségnek még mindig igen alantosa; a tudatlanság, mely lépten-nyomon kockáztatja az egészség megtarthatását; a kuruzslás, mely szerte faluhelyeken divik és az egészségügyi személyzetnek, az orvosnak vagy a tanult bábának minél ritkábban történő igénybevétele.

Hiányzik pedig a mellett még népünk igen nagy részénél — sajnos — különösen a magyar ajku lakosságnál a kisdédek iránti szeretet és a borju s a csikónak megbetegedése sokkal nagyobb aggályt kelt a házban, mint a pár hetes vagy hónapos gyermek megbetegülése.

Minél kissebb a gyermek, annál tompább iránta az érzet és míg az említett állatok megmentését még áldozatok árán is megkísérlik, — tétlenül nézik gyermekük sülését s gondatlanságuk okozta kimulását egyszerűen „isten akaratjának“ mondják, és még csak nem is csodálkoznak rajta, ha egyazon falubeli zsidó, molnar, tanító stb. jobban gondozott sarjait mind föl tudja nevelni. Egy borjunak elhullása nagy katasztrófa a faluban; egy csecsemő halálát senki sem bánja, senki sem beszél meg. Magam is nem egyszer tapasztaltam, hogy az anya beteg, vagy éppen haldokló gyermeket minden, akár legkisebb ápolás nélkül otthon hagyva, egyszerűen rázárta a szoba, vagy a ház ajtaját és elment közönséges mezei munkája után.

Mind e mellett szó sem lehet roszakaratról: köznéptünk tudatiansága, szellemei és érzesi műveletlensége hozza magával e közönyt, az érzéketlenséget és a legegyszerűbb egészségügyi szabályok ismeretének a hiányát.

Hogy a halálozás nagyságát mennyire befolyásolja az orvosi segély hiánya, az legjobban kiviláglik azon körülményből, hogy éppen ott tekintetes alispán úr által jelzett 4 járásban a körorvosi állások túlnyomó nagy része betöltetlen; a hol meg vannak is körorvosok, ott nem csak nyomoruságosan vannak fizetve, de a hatáskörük alá utalt terület nagysága miatt nem is képesek föladataknak kellően megfelelni.

Van ugyanis körorvos tényleg alkalmazva: a 37.403 lakosságú pécsi járás 56 községében 1(!), az 51.681 lakosságú baranyavári járás 41 községében 6, a 35.614 lakosságú siklósi járás 53 községében 4, a 44.492 lakosságú hegyhát járás 73 községében 1(!), a 46.822 lakosságú mohácsi járás 23 községében 3, a 34.975 lakosságú pécsváradi járás 37 községében 1, a 36.668 lakosságú szentlőrinczi járás 72 községében 2(!).

Eltekintve tehát a pécsi járástól, melynek lakossága elég könnyen és gyorsan szerezhet magának Pécs városában orvosi segélyt, ezen összeállításból, ha ezt az évi jelentésben részletezett halálozási számokkal és aránnyal tartjuk össze, egyenesen az tűnik ki, hogy a halandóság ott legnagyobb, a hol a körorvosok száma a legkisebb, azaz a hol a lakosság legnehezebben jut orvosi segélyhez.

Említetlenül nem hagyhatom mint a nagyobb halálozás előmozdítóját a lakóviszonyokat is. A legtöbb falusi házban — nem is szólván az építésre gyakran használt rossz anyagokról, helyről stb. — a szobák köbtartalma elégtelen arányban áll a bennlakók számával: a levegő tisztátalan, különösen a hidegebb évszakban, a midőn a szellőztetést kerülük, nehogy a meleg kiillanjon. A fertőző kórok ragályosságát falusi népünk még mindig nem hiszi; a betegetől az egészségeseket távol nem tartja, fertőtlenítésről — minden intés, buzdítás és magyarázat dacára — tudni mit sem akar — és így míg minden ragályos betegségnek terjedését mozdítja elő, indolenciája és ezélszerűtlen bánásmódjával a rossz légkörben

tartzkodó, többnyire még ezélszerűtlenül táplált gyermekek fölgógyulását is nehezíti!

Nem akarom itt újra hosszasan ismételnit azt, a mit „bábauty rendezése“ tárgyában a vármegye közönsége által hozott szabályrendelet hozatalakor a szülőasszonyok és az újszülött gyermekek nagy halandóságáról és ezen természetellenes viszonyok orvoslása iránti jelenteni volt alkalmam; és azon kártékony hatást sem részletezni, melyet az iskoláknak zsúfoltság, úgy egészségtelen helyiségei az iskolás gyermekek egészségére és életére gyakorolnak; hallgatok a szélszerűtlen táplálkozásmódról is — hanem attérek sajátképeim föladataimra, a konkrét javaslatok tételére. A nép fölvilágosodását bevárni nem lehet; nevelése csak a szöszék, az iskolának és a sajtónak folytonos, de lassu behatása által várható, nem is akarok itt annak általam helyesnek vélt foganatosítása módjaira terjeszkedni, hanem tisztán azon hatóságai intézkedések elősorolására szoritkozom, melyeknek elrendelését vélem a legfontosabbnak és legsürgőbbnek az aránytalan nagy halandóság csökkentésére. Ezek pedig a következők volnának:

1. Szorittassanak az egészségügyi körök községei a körorvosi állások mielőbb való betöltésére, hogy minél több beteg részesülhessen orvosi segélyben.

2. Szorittassék minden község, mely legalább 1500 lakóssal bír, mely tehát az 1826. XIV. t.-cz. 146. § ahoz képest szülésznot alkalmazni köteles, hogy a községi szülésznot állást mielőbb okleveles bábával töltsse be.

3. Kegyeskedjék tekintetes alispán úr a járási főszolgabírákat utasítani, hogy a 7 éven alóli gyermekek elhalalozásakor a gyógykezelés elmulasztásáért a szülőket minden egyes esetben kérdőre vonják.

Ez utóbbi javaslatomhoz azt jegyzem meg, hogy a gyermekgyógykezelés elmulasztásáért a büntetésnek azért nem kellene mindjárt érzékeny pénzbelinek lenni, különösen a szegényebeknek: az egyszer megidézve volt szülő, ha meg voltak kellően dorgálva, másik gyermekük megbetegülésekor talán jobban ápolnak azt és néznének orvosi segély után is.

4. Kegyeskednek tekintetes alispán úr a nm. belügyminiszteriumhoz föliratot intézni, hogy miután az a Baranyavármegye közönsége által alkotott építészeti szabályrendeletet jóváhagyni nem méltóztatott, saját szakközegei által készíttetne el és küldene le egy az egészségügyi követelményeknek teljesen megfelelő és a legegyszerűbb falusi viszonyok mellett is könnyen alkalmazható építészeti mintaszabályzatot, melynek betartására lehetne a lakosságot építkezésénél, illetőleg épületek átalakításánál kötelezni.

Midőn mindezeket tek. alispán úrnak előterjesztem, legmélyebb tisztelettel vagyok tek. alispán úrnak alázatos szolgálja

Pécsen, 1891. decz. 17.

Dr. Mendl Alajos,  
megyei tisztii főorvos.

kézikönyv a férjek részére a dr. Y.Y.-é, felelt másnap a másik orvos kétöles betűkkel.

És a csata kitört a két specialista között, kegyetlen, kérlelhetetlen, titáni csata.

Dr. X.X. egy hatalmas ökröt pingáltatott a város falaira.

Alá volt írva: Én vagyok az a férj, aki a dr. Y.Y. utmutatóját használom,

Dr. Y.Y. se késett a felelettel. Egy másik plakát jelent meg, amin egy szarvas volt, festve iszonyu aggancsokkal.

Aláírva e szavak:

— Én vagyok a férj, aki dr. X.X. könyvét olvastam.

### III.

Dr. Y. vett egy papagályt, megtanította beszélni.

— Az egyedüli utmutató férjek részére a dr. Y.-né rikácsolta a madár.

— Ah! tehát megvesztegette a madárkereskedőt! kiáltott föl X. doktor, aki előre betanította a nevére madarait!

És pár héttel ezután dr. Y. a kis fiát akarta beszélni tanítani.

— Hogy hívják az édes apádat?

— Dr. X. gyógyogte a piezi.

Vetélytársa megvesztegette a dadákat.

### IV.

De a fogorvos akkor mesterfogást csinált. Állítottott egy hatalmas szobrot saját költésén és a talapzatára vésette:

Dr. Y. Y.-nak

a háladatos férjek.

A reklám óriási volt.

Dr. X. kétségbe volt esve.

### V.

Akkor megházasodott

Ez által akarta bebizonyítani, hogy methodusa jó.

Dr. X.-né szerfölött szép volt. A nászéjen odament hozzá férje és fülébe sugta:

— Mondott kegyednek valamit édes anyja, Matild?

— Igen, rebegé a nő szemérmesen, szeméit lestitve.

— Mit?

— Azt, hogy legjobb utmutató férjek réjek részére a dr. Y.-né.

— A nyomorult! kiáltott föl a férj. Az

anyósomat is megvesztegette! Most, most már nincs számomra egyéb hátra —

És futott, hogy a vízbe ölje magát.

### VI.

De a víz fenekére zuhanva, borzalom fogta el. Egy köre ez a hirdetés volt vézve:

„Öngyilkosok számára.“

„Miért hálnál meg, boldogtalan teremtés? Mert nem volt szerencsés a házasságod? Eviczkelj ki a partra és légy boldog dr. Y. kézikönyve segítségével!“

Dr. X. kikapaszzkodott a partra és hogy ellenfelét most már csakugyan megsemmisítse, elkezdett nevének udvarolni.

Győzött.

De amidőn dr. Y.-né dr. X. urat épp a legboldogabb emberré készült tenni, az riadva rettent vissza.

Egy csókot akart a nő dekolletirozott nyakára nyomni, de ott látta tetovirozva:

„Nincs többé hűtlen asszony!“

„Lásd dr. Y. utmutatóját férjek részére.“

— Ez aztán a lángész! kapott a fejéhez dr. X.

És tönkre silányítva szédült a földre.

**Ovációk az új képviselőnek.**

**A lakoma.**

Öreg emberek hajtogatják, hogy így még nem választottak Pécsét képviselőt, mint ezuttal Erreth János, ahogy a választás előtt is folytonos ovációk tárgya volt, a választás után fokozottabb mértékben volt az. Szombaton, az elutazás előtt való estén, a Scholz-féle sörcsarnokban oly óriási közönség gyűlt össze lakomára, amely szám Pécsét banketten még nem volt együtt. A jelen voltak száma meghaladta még a főispáni installációs ebéden jelenléteket is. Ötszázra tervezték, de volt ott hétszáz ember is. A nagyobbik jókora teremben öt hatalmas hosszú asztal mellett összeszorítva, aztán az összes mellékhelyiségekben, amennyire a helyet csak kihasználni lehetett — ült Pécs városának a szó teljes értelmében: minden rangú és rendű polgára, a királyi tablai elnökön és bírákon kezdve az adófizető kapásemberig, kormánypárti, nemzetipárti, függetlenségi- és Ugronpárti. Valódi testvértesülési ünneppé változhatott volna, ha — a gyomor kielégítetlen nem maradt volna. Mert kiszolgálva ugyancsak rosszul voltunk. Hosszu asztalokat teljesen figyelmen kívül hagytak a pincérek, s a vendégek százai az asztalok közé beszorítva, tehetetlenül néztek, amint a szélső sorokon elnyargaltak az ételhordók, de a középnek feléje se néztek. Akik kaptak is enni, azok is azt mondják, hogy semmi jó sem volt azon a vacsorán. De azért ez nem hűtötte le a lelkesedést, mely valóban nagy volt.

Erreth Jánost, mikor belépett a terembe, szünni nem akaró éljenzés fogadta. Az allítólagos pecsenyénél Buregh Antal, a párt elnöke mintegy hivatalosan köszöntö meg a polgárok kitartását a jelölt mellett, a végrehajtó bizottság minden tagjának az odaadó fáradozását, köztük különösen a zircz-ciszterci rendház ifju tagjainak nemes magatartását, s végül az ellenzéki sajtónak a „Pécsi Figyelő”-nek mondott elismerést és köszönetet a jelölt diadalra juttatása körül kifejtett szellemi munkálkodásáért. Beszéde végén Erreth Jánosért üritette poharát.

Erreth János országgyűlési képviselő hosszabb, szépen megfogalmazott beszédben a politikai helyzettel foglalkozott s végül a város polgárságát elítelte.

Jobst László dr. a párt vezérére, Buregh Antalra emelte poharát; Zalai Mihály tanár a polgárságra mondott köszöntőt, Schlezinger ügyvédjelölt az ifjuság nevében köszöntötte föl Erreth Jánost.

A zaj ekkor már annyira megnőtt, hogy a most jelzett szónokokat is ügygyel-bajjal lehetett szőhöz juttatni és megérteni; az ezután következők szólni akarók pedig már éppenséggel nem jutottak szóhoz, vagy csak közvetlen környezetüknek beszéltek — hiu kísérlet lévén az óriás tömeget csendre bírni avagy túlkibálni. Az imígyen dugaszba fojtott tósztok száma tekintélyes, hát még azoké, a kik végkép lemondtak a beszélés megkísérléséről is.

A kitűnő borok és a Farkas-Jónásék zenéje mellett sem lehetett 11 órán túl kitartani a roppant hőség miatt, s így a lakomától már 11 óra után fölkelte a közönség s Erreth János képviselőt a Ribay-kavéházba kísérte, ahol zene mellett tovább folyt a mulatság. Itt aztán szóhoz jutott néhány toasztozó is, s köztük igen lendületes beszédet mondtak Pleininger Ferencz és Miklós István ügyvédek. A társaság itt a reggeli órákig mulatott.

**A képviselő elutazása.**

Vasárnap délben utazott el Erreth János képviselő Budapestre, hogy helyét elfoglalja az országgyűlésen. Ezt az alkalmat is hatalmas ovációra használta föl a lelkesedésben kifogyhatatlan polgárság. Délelőtt 10 órakor már ezernyi nép csoportosult Erreth lakása előtt, a hol a polgárság s a végrehajtó bizottság zászlók alatt gyülekezett. Fél 11 órakor a kilépő képviselőt dörgő éljen fogadta, mire a Rakóczy-induló mellett megindult a menet, közre fogva a gyalog menő képviselőt. A merre csak elvonultak, mindenfelé az utcák torkolatait százak és ezrek álltak el és éltették a távozó képviselőt; az ablakokból a hölgyek kendőlobogtással bucsuztak Errethtől, kinek a Pintér-ház előtt virágokat hintettek az útjára a Pintér és Erreth-család nőtagjai. A képviselő egész cso-

korra valót markolt össze a feléje szórt apró bokréttákból.

A vasuti pályaháznál már a kirendelt rendőrségnek kellett kordont húznia, oly nagyra szaporodott a kísérő közönség. A pályaház lépcsőjéről Erreth János képviselő pár meleg szóval vett búcsut a lelkes közönségtől ígérve, hogy ennek a páratlan, odaadó bizalomnak teljes erejéből igyekszik megfelelni.

A perrott csakhamar ellepte az ifjuság s a polgárság nagy része, meg szép számú hölgy közönség is. Tizenkettőig, amikor a budapesti vonat előállt, folytonos nóta között folyt az idő. Tizenkét órakor szállt föl a képviselő a vasuti kocsiba, s melléje szegődött még mintegy ötven polgár is, kik zászlókkal és cigányzenével kísérték el a képviselőt Dombóvárig.

Riadó éljenzés, zászló- és kendőlengetés közt robogott ki a vonat a pályaudvarból. Dombóvárig minden állomáson megéljenzették a képviselőt az ismerősök, Sásdon pedig a társaság hoz még mintegy tizenötven csatlakoztak, kik szintén Dombóvárig kísérték Errethet.

Dombóvárót a képviselő és kísérete megébedelt, melynek végeztével Erreth János érzékeny búcsut vett hű embereitől. Mikor a vonat elindult Dombóvárról, Erreth sokaig integetett a visszamaradtaknak, kik között nem egy könnyező szemekkel nézett a távozó képviselő után.

A társaság a délutáni rendes vonattal érkezett vissza Pécsre.

**Szedett-vedett népség.**

— Interpelláció Opris Péter póstatávirda-igazgatóhoz. —

Választó polgárok panasza jöttek hozzánk a választás napján, s a panasz tárgya ez:

Erreth Jánosnak ellenjelölt nélkül pécsi országgyűlési képviselővé való megválasztása után a párt diadallal vitte lakására a város új országgyűlési képviselőjét. Mikor a menet a Fő-utcán a kölesönsegélyző-egylet épülete előtt vonult el, a sarkon a közönség közt néhány pósta-távirdaigazgatósági hivatalnok is nézte a menetet, melyben Pécs sz. kir. város polgárai vettek részt. Épp akkor érkezett oda Opris Péter pósta-távirdaigazgató is, aki tudvalevőleg az előző kortesnapokban állásához mérten talán kissé túlságosan is exponálta magát a kormánypárt érdekében; mikor meglátta, hogy hivatalnokai — a hivatalos óra még nem érkezett el — a menetet nézik, dühvel kiáltott rájuk: „Menjenek a hivatalba dolgozni! **Mit nézik ezt a szedett-vedett népséget?!“**

A menetben magában — a végrehajtó bizottság gondoskodott róla — mind pécsi választó polgárok vettek részt; az utcai közönség visszaszorított, de még az sem az úgynevezett csöceselékből állott, hanem többnyire az ügy iránt érdeklődő s a menetet lelkesen megéljenző nőkből. A szedett-vedett csöceselék nem délelőtt 9 órakor szokott megjelenni az utcán.

A pósta-távirdaigazgató mind emellett megkockáztatta a fönt kitett sértő megjegyzést; s hogy ez tény, arra tanuk vannak, tehát fölöslegesnek és az igazgató úrra nézve kellemetlen következményűnek tartanánk minden tagadást az igazgató úr részéről, de meg éppen komikusnak, ha a már többé nem szokatlan úton megint az alantas hivatalnokai által állíttatna ki magának ellenbizonyítványt, miszerint az inkriminált kifejezést nem használta.

Itt az igazgató úr részéről csak egy tenni valóról lehet szó: sajnálnia azt, hogy a kortes düh uralkodni tudott a biggadt vér fölött, s hogy ezenközben megfélekedett állásának is, de a város polgárai iránt is tartozó tiszteletről.

Ezt a nyilatkozatot a polgárok elvárják az igazgató úrtól, mert — mint előttünk kijelentették — nem hajlandók a sértést magukon száradni hagyni.

**HIREK.**

— (A fölsőmagyarországi inségések javára) a Pécsi Figyelőhöz újabb a következő adományok érkeztek:

A pécsi közs. polgári leányiskola növendékei közül adakoztak: Götz Vilma, Schwartz Eugen a, N. N., Hirschfeld Ilona, Schapringner Matild 1—1 frtot, Mitzky Ella 60 kr., Blauhorn Berta, Deutsch Ilona,

Kindl Gizella, Opris Valeria, Opris Angela, Schlesinger Aranka, Seligmann Aranka, Szemák Margit, Mádai Margit, Kozlovics Emma, Schön Lujza, Seligmann Ilona, Szieberth Meda 50—50 krt; Kohn Ilona, Mindszenty Teréz, Alt Ilona, Braun Emilia, Dezsé Margit, Kaltneker Mariska 40—40 krt; Szánthó Ilona, Szánthó Etelka 35—35 krt; Bruszt Fanni, Spitzer Lenke, Ohnesorg Anna, Losert Sarolta, Präger Aranka, Schwarcz Margit, Strauszer Selma, Fleischer Ella, Schwarcz Vilma, Goldberger Riza, Putzer Sarolta 30—30 krt; Weisz Róza 25 krt; Jeskó Ariadne, Steiner Teréz, Steiner Janka, Friedmann Gizella, Schiffer Bella, Friedländer Berta, Gadácsi Berta, Kayser Anna, Loewy Márta, Marschal Anna, Szommer Irma, Vész Frieda, Spitzer Aranka, Braun Czeccilia, Dorner Ella, Gritzmann Etelka, Hoffmann Marianne, Günsberger Hermin, Honig Ilona, Kaufmann Czili, Kohn Margit, Kohn Gizella, Kolovics Gizella, Mathé Olga, Spitzer Szidónia, Steiner Ilona, Wolf Angela 20—20 krt; Császár Sarolta 15 krt; Braun Gizella, Borsy Lucia, Grabovszky Erzsébet, Groszmann Janka, Klein Szidónia, Mihálovics Etelka, Moskovits Frida, Neumann Teréz, Rechnitzer Róza, Spörer Gizella, Trebitsch Irma, Weisz Irma 10—10 krt.

Osszesen . 25 frt 50 kr.

T. Sz. Köszegről . . . . . 2 frt —  
Bartha Maria gyűjtése (lásd alább) . . . . . 20 frt —

Spatz Hermine gyűjtőivén:  
Engel M. né 1 frt, Kohn Hermanné 1 frt, Deutsch önkéntes 1 frt, Oblathné 50 kr., Raabné 60 kr., Sp. H. 50 kr., G. I. 40 kr., T. I. 40 kr., Klafszky M. 40 kr., Ehrenfreund K. 30 kr., K. I.-né 50 kr., P. H. 40 kr., N. N. 20 kr., N. N. 30 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., F. L. 20 kr., S. S. 20 kr., S. 20 kr., T. I. 20 kr., S. Z. 20 kr., S. H. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., Sz. S. 25 kr., W. L. 30 kr. Összesen . . . . . 10 frt 25 kr.

Wargha Aladár főgimn. II. oszt. tanuló . . . . . 21 kr.

Egy asztaltársaság Schober István vendéglőjében . . . . . 6 frt 20 kr.  
Pazsitzky Ede dr. . . . . 10 frt — kr.  
Az eddig kimutatott összeg 201 frt 41 kr.

Osszesen 259 frt 37 kr.

Bartha Maria a fönt kimutatott 20 frtnyi adományt akként gyűjtötte, hogy az inségéseknek szánt 4 frton egy szent képet himzett s azt magánkörben kisorsolta — egy-egy tételt 20 krjával. A gyűjtéshez hozzájárultak jegyek vételével Keller István (1), Mós Szaniszló dr. tanár (2), Czéh Karolin (1), főorvos (3), Schultz Béláné Magyar-Bölyről (1), Trohan Jánosné (1), Girk kanonok (3), Sey Vilma (1), Danitz Etelka (1), Glatk Terka (5), Pacher Mária (3), Egry Dezsóné (1), Scultéty Róza (1), Inczedy Dénes (1), Barabás Rózsa (1), Károly Ignác tanár (1), özv. Filligerné (2), Bedő Ferencz (5), Bitter Illés tanár (1), Krausze Ignác (2), Simacsek Ella (1), Tallián Irma (1), Beck (3), Dobszay Antal kanonok (5), Tallián Marietta (1), Nagy Sándor (1), Tallián Ella (1), Tallián Zsiga (1), Légár Hugó tanár (1), Busch A. (1), Zsinkó István kanonok (5), Baudysz Helén (1), Zalai Mihály tanár (1), Pohl Erzsébet (1), Szihta Tivadar (1), Szabó Hermin (1), özv. Gonda Jánosné (1), Békefi Remig dr. tanár (1), Zboznovits Irma (1), Dornis Vincze (1), Márkus Sándor (2), German Magdolna (1), Gyikos Péter tanár (1), Buzássy Ábel tanár (1), Náray Vilma (1), Pacher Piroksa (1), Tallián Margit (1), Csernits (2), Tóthfalusy Pálné (2), Bujánovits Tamás (1), Haksch Lajosné (1), Bence Teréz (1), Zsófiika (1), Weisz Kálmán (1), Farkas Sándorné (1), Sperlak Anna (1), Szeifritzné (1), Pazsitzky Paulina (1), Hafkurd mérnök (2), Gárber János (1), Lányi Lajos (1), Hegedüs Hedvig (1), Hegedüs Margit (1), Vogl Betti (1), Gadácsi Antal (1), Pacher

Ferencz (1), Danitz Mari (1), Lexáné Edit (1), Miklós (1). A képet Krausze Ignác nyerte meg.

— **(A harmadik est.)** Az irodalmi- és zene-estélyek harmadika szintén nagy és előkelő közönség jelenlétében folyt le vasárnap este. A műsor sem maradt hátra az előző esték műsoránál, habár kissé sok is volt a zenéből, s az irodalmat mindössze három rövidke költemény és két fölolvasás képviselte, pedig hát szerintünk nem a zene volna itt a fő, hanem az irodalmi termékek iránt az érdeklődés fölkeltése. De hát a közönség türelmetlenkedik, amikor egy-egy fölolvasó lép az asztalhoz s innen-onnan ki is szorítaná az irodalmat az irodalmi- és zeneestélyekről és csupa muzsikával töltené meg. A rendezőség ez okból hajlott is a közönség kívánsága felé és ebben az esetben több zenét vett föl a műsorba. Zoltán Vilmos a „Dalai“-ból vett három aprósággal nyitotta meg az estét s rokonszenves fogadtatásban részesítette a közönség. Utána Chinorány Izabella kisasszony szép technikával játszotta Reinholdt Impromptu-ját. Iskolázottságát s előadóképességét ezúttal jobban érvényesíthette ezen a most eléje adott remek zongorán, mint a dalárda jubileumán szerepelt levert hangszeren. A sűrű taps után ráadást is játszott. Körösi Henrik főreáliskolai tanár Eötvös József br.-nak „Magyarország 1814-ben.“ című történeti regényéről irt tanulmányának egy részletét olvasta föl. Egry Béláné úrnő Zoller Nándor zongorakísérete mellett egy német dalt énekelt, majd a Mikádo román-czát adta elő, s a megszűnni nem akaró tapsokra „Mikor dédem ifju volt“ kezdetű kis keringőt énekelte sok kedvességgel, s ezt meg is kelle ismételnie. Nagy hatással játszottak Hegedüs Hedvig és Margit kisasszonyok is, egyik zongorán, másik harmoniumon adva elő a Faust-ból vett egyveleget. A közönség frenetikus tetszészajjal követelte a már elmaradhatatlan ráadást, s ekkor fölváltva egymást a két hangszeren a „Büvös vadász“ imáját adták elő osztatlan tetszés mellett. Hoffer Károly ezúttal is szépen énekelte egy dalt Gounodtól és Rubinstein Asraját. Neki is kellett ráadást énekelnie. Feiler Mihály a „Pécs“ szerkesztője „Nő sorsa a férfi“ című novellát olvasott föl, melynek meséjével megtagadja a közhasználatu „Férfi sorsa a nő“ atorizma igazságát. Végül Erössy Margit zongorán, Krudy Géza, Maléter László és Németh Ártúr hegedűn adták elő „Az oroszán ebredés“-t, mit erősen megtapsolt a közönség.

— **(Miniszeri jóváhagyás.)** A város a vízvezetési díjszabályzatot annak idején azon kérelemmel terjesztette föl a miniszteriumhoz, hogy azt a jóváhagyási záradékkal lássa el. Mint értesülünk e díjszabályzat a napokban érkezett vissza a városhoz a jóváhagyási záradékkal együtt.

— **(Tűz a kórházban.)** A városi kórházat immár másodszor ijesztette meg a rémes vörös kakas, s csak a tűzoltóság gyors és tevékeny működésének köszönhető, hogy porrá nem égett. Szombaton délelőtt a szigeti külvárosban azon hír terjedt el, hogy a városi kórház lángokban áll. E nagyított hirre tömegestül rohantak az emberek a kórház elé, hogy szemtanúi legyenek a pusztuló menháznak. A tűzoltóságnak azonban csakhamar tudomására jutott, s gyorsan kihajtatott a színhelyre, hol sikerült a tüzet eloltani anélkül, hogy nagyobb kárt és veszélyt okozhatott volna. Ezúttal a padlás gyuladt meg, hol mindenféle ruha és fadarabok vannak összehalmozva. Lehet, sőt alapos gyanu van, hogy valamelyik benlakó gyújtotta meg szivarzás közben, mely vigyázatlanságnak azonban igen szomorú következményei lehettek volna. Ez immár a második eset, hogy a kórházban tűz ütött ki. — Kedden estefelé meg a kórház mellett, a Vitéz-utca sarkán egy házban ütött ki a tűz, de oly hamarosan eloltották, hogy a tűzoltóságnak már semmi dolga sem akadt.

— **(A tábla köréből.)** A pécsi kir. tábla elnöke Polányi Lajos Aladár jogszigor-

lót és kaposvári lakost a pécsi kir. ítélőtábla kerületébe joggyakornokká nevezte ki.

— **(Kritikák a „Fotografiák“-ról.)** Dr. Muki (Haksch Lajos) legújabb könyvéről a „Fővárosi Lapok“ szépirodalmi napilap a következőket írja:

**Egy kötet humoreszk.** Dr. Muki (Haksch Lajos) pécsi hírlapíró „Fotografiák“ címen bocsátotta ki újabb humoreszkjeit. Jó kedvvel, friss ötlettel szeret tréfálni a vidéki műkedvelői előadások, dalárkirándulások, hírlapírói élmények, zónázók furaságai stb. fölött. Tréfája nem sért. Hogy tud megfigyelni, azt már előbbeni köteteiben is elárulta; most már a humoros előadásban is haladt. Egyszer-másszor tolla még eltéved, vaskosabban fog a kelleténél, de másutt jóízű adomával kárpótol. Tizenhárom humoreszk van a csinos kiállítású könyvben, melyvel pár órán át el lehet mulatni.

— **(Vízvezetési szabályrendelet.)** A vízvezeték szabályrendeletét most dolgozzák ki teljes részletében a városház főjegyzői hivatalában. Már legközelebb elkészülnek vele s azután betérjesztik a közgyűlésnek.

— **(Megkezdik a színházépítést.)** Hihetlentül hangzik, de úgy van: a polgármester sürgeti a színházügy megoldását. S az ügy csakugyan a befejezés stádiumában van, amennyiben a két terv közül a föltülbíró bizottság a Steinhardt és Lang felét ajánlja elfogadásra, a másik tervet (Pártos és Lechner) 2000 frt jutalomra méltónak fogja javasolni. A San-Remoból visszatért Munczart Géza főmérnök a bizottság javaslatával foglalkozik most, miután ő is a bizottsághoz tartozik. A javaslat már a terv realizálásával is foglalkozik, s megjelöli a részeket is, melyek a terven megváltoztatandók vagy újból átalakítandók. A terv átalakítási munkálatait június hóra be kell nyújtania a Steinhardt és Lang cégnek, öszre azután már hozzá fognak a régi katonai kórház lebontásához. Télen, amint az idő engedi, a földmunkálatokat végzik és tavasszal haladéktalanul bele fognak az építésbe.

— **(Az új káplár urak.)** Vasárnap délután majdnem minden utcában lehetett látni egy-két büszkén kilépő önkéntest, a mint a közbakák katonás köszönéseit teljes káplári önértettel viszonzták. Igen. A mi önkénteseinkre vasárnap hulltak a csillagok, még pedig oly sürten, hogy 45 önkéntesen maradt rajt a dupla fehér posztócsillag. S míg egy részük majd tovább koptatja Pécsét a bakancsot, addig közülök tizennégyen elhagyják a szép Mecsek-alját s c-üttörtökön utaznak Kaposvárra és Székesfehérvárra. A véderőtörvény értelmében ugyanis az önkéntes saját csapatsténél tartozik leszolgálni az önkéntes vagy jobban mondva önkéntelen évet. Kaposvárra a 44-esek és az 52-ösök ott fekvő zászlóaljához tartozók, Székesfehérvárra pedig a vadászok mennek, a honnan meg visszajönnek a mi honvédönkénteseink, a kik ösz öta ott élvezték a bakaélet örömeit és keserveit.

— **(Vasúti forgalmi főnökség Pécssett.)** Arról már irtunk annak idején, hogy a kereskedelmi miniszter Pécsre forgalmi főnökséget szándékozik helyezni. Az akkor még homályos terv ma már ténynyé vált, s a forgalmi főnökség május hó 1-én Pécssett már megkezdte működését. Most a hivatal részére helyiséget keresnek. A forgalmi főnökség vezetőjévé Preyer Ágostot nevezte ki a kereskedelmi miniszter.

— **(Jótékonycélu hangverseny Szigetvárott.)** A szigetvári polgári és izraelita betegsegélyező egyesület szombaton este hangversenyt rendez az ottani „Korona“ vendéglőben. A rendezőség fölkérte Haksch Lajost, lapunk szerkesztőjét, hogy a zeneszámok között fölolvasást tartson. Kivüle Pécsről még Zoller Nándor gondolkás is föl fog lépni az estélyen.

— **(A vörös-kereszt egyesület közgyűlése.)** A „vörös kereszt egyesület“ baranyamegyei választmánya és pécsi főkegylete április hó 3-án d. u. 3 órakor a belvárosi népiskola II. emeletének nagytermében évi rendes köz-

gyűlést tart. Targysorozat: 1. A beérkezett főkegyleti és választmányi jelentések. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a beérkezett számadásokra vonatkozólag. 3. A választmány és pécsi főkegylet jövő évi költségelőirányzata. 4. A választmányból kilépő tagok helyeinek betöltése. 5. Indítványok.

— **(A pécsi jótékony nőegylet köz- és tisztújító gyűlése.)** A helybeli jótékony nőegylet évi rendes és minden harmadik évben megtartatni szokott tisztújító gyűlést folyó hó 25-dikén tartotta meg saját helyi ségében. A közgyűlésen elnök távollétében özv. Magyarly Gyuláné elnökölt. A titkári jelentés szerint az egyesületnek 1891. évben összes bevétele 3775 frt 12 krt tett ki, míg kiadása a tőkére fordított 50 frttal 4026 frt 71 krt. A gyermekkerti kiseddovodát az év folyamán at 74 fiu és 56 leánygyermek látogatta, kik közül 47 díjtalanul vétetett föl; a gyermekkerti ovoda fönntartására 10 év alatt a nőegylet pénztárából 1932 frt 29 kr. lett fordítva, s így a nőegylet évenként közel 200 frttal adózik az intézet javára. E teher könnyítése céljából a választmány indítványozza, hogy Pécs szab. kir. város törvényhatósági bizottságához az eddig nyújtott 300 frt évi segélyezésnek 100 frttal leendő fölemelése iránt kérelem nyújtassék be. Az egyesület vagyonát 11520 frt készpénz 400 frt értékű értékpapír és 14000 frt értékű épület képezi. A tisztújítás következett ezután, melyben elnökké: özv. Cseh Edéné, alelnökké az állásáról lemondott özv. Magyarly Gyuláné helyébe: Angyal Pálné, pénztárossá: Decleva Vilmosné, gyermekkerti igazgatóvá: Göbel Jánosné, titkárrá: Kaufmann Nándor kir. törvényszéki bíró választatott meg egyhangulag. A 60 tagú választmány megalakulásakor 32 szavazatból legtöbb szavazatot nyertek: Aiding Jánosné, Áronfy Anna, Csigo Jánosné, Boocz Alajosné, Böhm Karolin, Danitz Antalné, Dischka Matild, Jánosi Engel Adolfné, Jánosi Engel Gyuláné, Erreth Jánosné, Erreth Anna, Erreth Teréz, Ferenczy Ilka, Förster Adél, Friedrich Antonia, Göbel Kálmáné, Girardi Teréz, Gutmann Regina, Heudecker Anna, Hegedüs Ottilia, Hinka Lászlóné, Hoffman Irma, Johán Julia, Kaufmann Nándorné, Kis Eleonora, Kohanovszky Katinka, Krasznay Mihályné, Kovácsy Kálmáné, Krásznonyi Ferenczné, Lauber Rezsóné, Littke Berta, dr. Lukács Adolfné, özv. Magyarly Gyuláné, Mendl Matild, Mendlik Teréz, Ott Martonné, Piacsek Gyuláné, Pintér Matild, Pilch Antalné, Ráth Mátyásné, Ratkovits Mari, Ruh Valéria, Rozsinszky Béláné, Sável Kálmáné, Schwarcz Katalin, Simonfay Mari, Stern Károlyné, Szauter Gusztávné, Szinkovits Pálné, Scholtz Gyuláné, Szigrist Lajosné, Schwabach Gézané, Tallian Károlyné, Valentin Ottilia, Virti Emilia, Wachauer Julia, Weidinger Róza, Zsiga Lászlóné, Zsolnay Györgyné és Zsille Zsigmondné, kik e szerint rendes választmányi tagokká, míg dr. Blum Béláné, Hoffmann Marianna, Kindl Amalia, Lakits Magdolna, Rónaky Teréz, Streicher Lajosné pótválasztmányi tagokká választattak meg. A közgyűlés az alelnökségtől megvált özv. Magyarly Gyulánénak az egyesület érdekében tanúsított önföladó és buzgó működéséért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott.

— **(A pécsi és mohácsi kir. járásbíróóságokhoz)** az igazságügyminiszter új albirói állások szervezését engedélyezte, erre vonatkozó leirat tegnap érkezett az elnökhöz. Az ügyvédi kamara közgyűlésének sürgetése mégis használt.

— **(Lóvásárlás a honvédség részére.)** A m. kir. pécsi 8. sz. honvédszáz ezred parancsnokság által kirendelt pótlóvázó bizottság április hóban Baranyában és a három határos megyében lóvásárt tart, és pedig a kibocsátott hirdetés szerint a következő helyeken és időben: április 10-én Németh-Bolyban, 12-én Pinczehelyen, 13-án Simontornyan, 20-án Zákanyban, 21-én Kaposvárott, 23-án Dombóvárott, 24-én Pécssett, 25-én Szigetvárott, 27-én Perlakon, 28-án Nemes-Viden, 28-én Keszthelyen. Az ezredparancsnokság fölhívja az érdekelt magántenyésztőket, kiknek 4—8 éves koru, 158—166 cmtr. magas alkalmas lovaik vannak, hogy azokat a kitűzött napon vezessék elő. Vételár 250—300 frt; de esetleg magasabb árakat is megad a bizottság.

— **(A „Pécsi Dalkoszorú“)** f. hó 27-én d. u. 2 órakor tartotta meg tisztújító köz-

gyűlését Megválasztottak elnökké: Jobst László dr., alelnöke Tischler Karoly, titkára Krigl József, pénztárossá Dénes Árpád, ellenőrré Botlik Imre és irattárnokká Hampl Sándor; választmányi tagokká: Akantisz Agoston, Fehu Ferencz, Fischer Zsigmond, Imre Sándor, Kálozi József és Nagy Sándor; választmányi póttagokká: Mihályi Lajos és Reisch György; a pártoló tagok részéről: Schwarz Karoly és Wimmer György. A közgyűlés az alelnök indítványára elhatározta, hogy a „Pécsi Dalkoszorú” az országos dalárszövetségbe lép.

— **(Az építőiparosinasok záróvizsgálata.)** A közműves-, acs és cserepesinasok téli iskolaideje lejár, a tavasz jöttével munkába kell állaniok. A téli iskola alatt tanultakból tehát vizsgálatot kell tenniök. A városi ipar- és kereskedelmi-iskolai bizottság e hó 31-én délután 2 órára tűzte ki a vizsgálatot, mely az ágostontéri népiskolában fog megtartani. Jóvisellett és szorgalmas tanulók jutalmazására 12 frtot fordít a bizottság. Kívánatos, hogy az iskola-bizottság tagjai ne csak a papiroson szerepeljenek a nevükkel, hanem polgári kötelességüknek tegyenek is eleget, s ne maradjanak távol — miut eddig — az inasok vizsgálatától, hanem azon minél számosabban jelenjenek meg; mert ha néhány ügybuzgó ember kivételével a többi elhanyagolja az inasiskola-ügyet, hát úgy ennek soha sem lesz meg a kívánt eredménye.

— **(Halálozás.)** Graff Karoly pécsi kir. táblai bíró nejét, született Remete Izabellát nagy fájdalom érte. Édes atya a napokban rövid betegség után meghalt. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Mélyen szomorodott, fájó szívvel tudatják Remete Sándorné szül.: Koltai Vidos Karolina neje, Remete Géza országgyűlési képviselő, Remete Izabella férje Graff Karolyné: gyermekei; Margit, Karolina, Marianna, Sándor, és István: unokái, és Craff Karoly kir. ítélő táblai bíró: veje Bábabogyoszlói Remete Sándor ügyvéd és földbirtokos folyó évi márcz. 20-án reggel fél 9 órakor életének 77-dik évében három havi betegség után Nagy-Kanizsán történt gyászosan elhunytat.” — Özv. Ripperger Karolyné szül. Heverdle Emilia éltének 53. évében elhunyt Pécsen f. hó 29-dikén. — Folyó hó 28-dikán özv. Kaltnecker Józsefné szül. Einhoff Anna szenderült jobblétre életének 77. évében.

— **(Dalmát és olasz borok Pécsen.)** Az erdős bércezes Baranyában, hol valamikor a szőlőhegyek oldalain édes nektárt csepegtetett a prés, s a honnan messze ki a nagyvilágba, sőt még a tengeren túli tartományokba is szállították a jobbnál jobb borokat (pl. Villányból, Pécsről) ma szomorú időket élünk. Most nem mi látjuk el az idegeneket jó borral, hanem most nekünk szállítanak idegen földről, idegen borokat. S ez így van az ország legnagyobb részében, a hová dalmát és olasz borokat szállítanak. Mint Fiuméből írják, a mult hetekben ismét több ezer métermázsára rug a hozatal, s a közzétett kimutatás szerint márczius 7-diktől 13-dikáig összesen 5,268 métermázsát importáltak. Ebből több vagonra menő borszállítványt hoztak Pécsre és vittek Nagy-Kanizsára is.

— **(Megüresedett tanítói állások.)** A pécsi egyházmegyében a következő tanítói állásokra hirdettek pályázatot: a murgai r. k. kántortanítói állásra, mely a zombai plébániához tartozik, a kérvények április 10-dikéig nyújtandók be; a duna-komlódi osztálytanítói állásra április 18-dikáig; s végül a lipovai plébániához tartozó Sároka községben kántortanítói állásra április 28-dikáig.

— **(Az új pannonhalmi főapát.)** A hivatalos lap vasnapi száma hozza, hogy a király Fehér Ipoly Szent-Benedek rendű áldozópapot, királyi tanácsost és a szegedi tanterület főigazgatóját, a Szent-Márton püspök és hitvallóról címzett pannonhalmi Szent-Benedek rendnek főapátjává nevezte ki, a herezeg-primássá lett Vaszary Kolos helyébe.

— **(Anyagyermekek.)** Hallatlan az eset, de megese. Ózdon egy 1878. július havában született leány 1891-ben, november hó közepén, minden rendellenes baj nélkül egy egészséges fiugyermeket szült. A kis fiu gyönyörűen fejlődik. Az anyagyermekek kedvező időben ki-küli a ház elé, a vele egykoru leánygyermekkel „babást” játszani, s órák hosszáig egész gond-

talannul eljátszik ott, mig csak be nem szólítják azzal, hogy: „Hagyd félben már a játékot s jé be, mert sir a fiad.” — Éberebb figyelmet a szülői haznál a leánygyermekre! Mert egyház és iskola magában nem munkálhat eredményesen az erkölcsös nevelést illetőleg.

— **(Rejtélyes bűneset.)** Mohácsról a következőket írják nekünk: Özv. Fischer Jánosné n. nyáradai lakos a mult év folyamán a mohácsi főszolgabíroságnál benyújtott kérvény kapcsán egy néhai férje után hagyatékképp maradt 500 frt tőke és ennek öt évi 6% kamatáról szóló eredeti kötvényt adott be azon kéressel, hogy a főszolgabíró az illetékes körjegyző által vetesse föl néhai férje halálesetét és leltárát, s terjesztesse föl a megyei gyámhatósághoz a hagyatéki eljárásnak megindítása s a hagyatéki kötvénykövetelésnek kiskoru gyermeke javára történendő beszavatolása végett. A főszolgabíró kiküldötte a kérvényt és a kötvényt a körjegyzőhöz, ez pedig a haláleset és leltár fölvétele után fölterjesztette az árvaszékhez. Az árvaszék folyamatba tette a hagyatéki eljárást, s foganatosításával az összes iratok kiküldése mellett Visy Lajos mohácsi kir. körjegyzőt bizta meg. A kir. körjegyző márczius hó 8-ara kitűzött hagyatéki tárgyalásra megidézte az érdekelteket, köztük a kötvényt kiállított adóst is. A körjegyző azon kérdésére: hajlandó-e a tőkét és kamatokat a kiskoru örökös részére megfizetni, azt felelte kategoricze az adós, hogy a tőkét igen, de a kamatokat nem; mert ilyenek fizetésére magát nem kötelezte. Mikor a körjegyző az eredeti kötvényt jobban megnézte, nyomban szembeötlött neki, hogy a német szövegű kötvény kék tintával írott szövegéből a kamatnak szánt hely, melyben eredetileg a 6% kamat volt beleírva, ki van vakarva, s a helyett fekete tintával „ohne” szó van beleszúrva. Az eljáró körjegyző minden habozás nélkül a kötvényt hamisítottnak deklarálta, s csak a hamisítás következményeire történt komoly figyelmeztetéssel sikerült reabírnia az adóst, hogy a kamatfizetést elvállalta. Ezzel a kiskoru örökös 125 frt kamat erejéig szándékolt megkárosításának eleje vétetett ugyan; de most meg a büntető jogi és erkölcsi kérdés ütötte föl fejét. A kötvény ugyanis a mohácsi főszolgabírónál ép állapotban történt beadása után, a hagyatéki tárgyalásig folyton közhatóságok (mohácsi főszolgabíroság, megyei árvaszék, maissi körjegyzőség és a mohácsi kir. körjegyző) kezén forgott. Az a kérdés tehát, hogy ezen hatóságok melyikénél, s ki által hamisítottat meg a kérdéses kötvény? Midőn erre az illetékes hatóságokat figyelme tetnök, hisszük, hogy ez a rejtélyes bűneset erélyes vizsgálat által napfényre fog hozatni és a tettes példásan megtoroltatni. Ezt a közhatóságok megbízhatósága megköveteli.

— **(Új misés pap.)** Pecz Árpád pécs egyházmegyei áldozó pap e hó 13-án mondta első miséjét szülővárosában, Nagy-Kanizsán, a szent terenzreudiek templomában. Manuductor Nith Norbert házfőnök volt. Az ünnepi szónoklatot Neumayer Dezső ráczpetrei kaplán mondta.

— **(Mohácsi ember találmánya.)** Ügyes szerkezetű peronospora-fecskendő t készített Warga Ferencz mohácsi géplakatos, ki hosszabb időn át foglalkozott a permetező készülék rendszerének javításával. Fáradozásának eredményeképp olyan készüléket talált föl, mely az eddigieket — szakértők állítása szerint — messze túlhaladja. Készülékét megmutatta a pécsi szőlőtelepen s a szakértőket annyira meglepte a gép ügyes szerkezete, hogy Dezső Miklós szőlőszeti vándortanító a legmelegebben ajánlta a földm. miniszteriumnak a gépet és készítőjét. Warga föl is vitte gépét Budapestre, a miniszteriumban egy szakértőkből álló bizottság haladéktalanul megvizsgálta a gépezetet s azt annyira czélszerűnek találta, hogy a miniszterium azonnal 10 darab permetezőt rendelt meg Wargánál. A készülék előnye: egyszerű kezelési mód, könnyű járása, munkaképessége nagy, csepegés nélküli tökéletes permetezés a peronospora viticola által okozott szőlőbetegség ellen, azonkívül a gyümölcsfák fecskendezésére a hernyó, cserebogár stb. ellen a legkiválóbban alkalmas.

## Fölvívás előfizetésre.

A jövő hó elsejével ezen évfolyam második negyedébe lépünk, mely alkalommal fölkérjük azon t. előfizetőinket, kiknek

előfizetése e hó végével lejár, hogy azt megújítani sziveskedjenek.

Vidéki előfizetőinknek a mai számunkhoz póstautalványokat mellékelünk s kérjük, hogy az előfizetési pénzt és a netáni hátralékot beküldeni ne késsenek, nehogy a lap küldésében zavar támadjon.

Lapunk előfizetési ára igen olcsó:

fél évre . . . . . 3 frt  
negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.  
egy órá . . . . . 50 kr.

A „Veréb Jankó” című élczlap ingyenes melléklettel.

Pécsen, 1892. márczius 22-én.

Tisztelettel

A „Pécsi Figyelő”

(„Pécsi Hirlap”)

kiadóhivatala.

## MŰVÉSZET IRODALOM.

\* **Az ország-világ-ot**, e kitűnő képes heti lapot, mely Benedek Elek szerkesztésében magas irodalmi és művészeti színvonalon áll, melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Mint értesültünk, e nagybecsű heti lapra még mindig lehet újévtől kezdve előfizetni, ami igen ajánlatos, mert akkor kezdődött meg Beniczkyne Bajza Lenke rendkívül érdekes regényének a „Delilá”-nak a közlése. Az Ország Világba a legkiválóbb írók dolgoznak s képek tekintetében is első helyen áll. A most belépő előfizetők még mindig megkapják a tavalyi hat műmelléklet (mindanyi jeles magyar festők műve) és a díszes karácsonyi számot. Az Ország-Világ évenként hat remek műmellékletet ad előfizetőinek a hétről-hétre díszes borítékban jelen meg új év óta. Mindazonáltal az előfizetési ára egész évre 8 frt, sőt a „Magyar Hirlap” előfizetőinek csak 6 frt. Hetenként 12—15 érdekesnél érdekesebb közleményt hoz az Ország-Világ, nem számítva a változatos rovatokat, melyek közt első helyen áll a „Nők Világa”, divatlevéllel, divatképekkel és főképp a nőket érdeklő apróságokkal. A hét eseményeiről külön tárczában számol be Székely Huszár, a kinek heti krónikai országos népszerűségnek örvendenek. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld az Ország-Világ kiadóhivatala (Kecskeméti-utca 6. sz.)

## A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.†)

### A por.

Tekintetes szerkesztőség! — Ha vidéki ember jön Pécsre, okvetetlen azt kell hinnie, hogy nálunk a vizet és a seprőt csak a „háztartás kézikönyvéből” ismerik; ha pedig az országútra tévedne, azt hinnie, hogy az égben van, mert felhők között mászkál; pedig ez nem egyéb, mint a szél által fölkapott rengeteg por. Nem kívánom senkinek, hogy az országúton egy félóraig sétáljon; de azon közegek, kik hivatva vannak, hogy az utakat öntöztessék, ezek megérdemelnék ezt a büntetést.

Tisztelettel  
Höfler testv. és társa.

## VEGYESEK.

— Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségnél és étvágyhiánynál általában minden gyomor-bajnál, a valódi „Moll féle seidlitz porok” bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

## C S A R N O K.

### Egy szegény ifjú története.

Elbeszélés Zschokke Henriktől.

— Németről fordította Szikrai Odo. —

(Folytatás.)

Ebéd után sétat tettek. Az ugynevezett Liliomvölgybe, egy szomszédos kis erdőbe mentek, mely negyedóránra volt a külváros leg-

szélső házaitól. Az erdőcske belsejében, mezők s kertek közt volt egy vendéglő, ahová a főváros lakosai szórakozni jártak. Frock karján vezette a két testvért. Az őrnagy beszélgetve haladt mellettük. Jozefin szellemes s igaz érzésről tanuskodó társalgása méltó volt ragyogó szépségéhez.

— Igazán gyönyörű napunk van! — szolt Leonóra örömeiben szűkellve: — Én egész bizonytalanságban vagyok, én a mennyben vagyok! S ha volt volna Frock úr a templomban, most én is a mennyben volna.

— De ha mondom, jóságos Leonóram, én e pillanatban igazán a mennyben vagyok!

— Nem, ön csak sétál. Én azonban a mennyben vagyok. Nézze, a virágok mind oly eleven színűek és oly csöndesek s mennyieiek; s a fák lombjai átlátszóak, mintha csak zöld lángok volnának, és más palástot öltött az ég s másként tündöklök a nap. Minden olyan sajátos, s a természet valami ünnepest hirdeti; csak hogy én nem fogom föl egészen. De bizonynyal majd megértem egyszer.

Frock a mennyben volt, noha Leonóra el akarta tagadni. Jozefin oldalán más színben pompázott az egész világ. Szívesen figyelt Leonóra fecsegéseire, csak hogy szólnia ne kölljön. A beszéd terhére volt, mert oly érzelmek szállottak meg, melyeket nem tudott magának megfejtetni.

Az őrnagy, Jozefin és Leonóra a Liliomvölgyben több ismerőssel találkoztak, akikkel aztán együtt folytatták sétájukat. Frock, mint idegen, visszavonult. A bokrok közé ment, mintha virágot keresne, s nem tért vissza.

Az őrnagy vette egy óra múlva először észre eltűntét. Várták s másokkal mulattak. De mikor már haza köllött volna térniök, s Frock még mindig oda volt, Leonóra fölugrott s keresésére indult. Az őrnagy szedte vettézet s hasonló szándékkal más útra szegett. Jozefin visszaemlékezvén, mely irányban távozott Frock a bokrok közé, arra tartott. Csakugyan meg is találta oldalvást egy tölgyfa alatt a fűben fekvő, arcát összekulcsolt kezébe hajtva, a földön. Azt hitte, elszenderedett, s halkán nevével szólította. Frock hirtelen fölugrott, arca zavart s halotthalvány volt; egy pillanatig rá meresztette szemét; udvarias mosolyt erőltetett; bocsánatot kért távoztáért, s csodálkozott, midőn hallotta, hogy itt a hazatérés ideje. Némán s zavartan kísérte Jozefint a többiekhez.

— Rossz színben van, — mondá Jozefin, — tőn nem jól érzi magát.

— Rosszul voltam kissé! — viszonzá Frock — de már jobban vagyok.

A többiek is előkerültek s Frockot látva, szinte megijedtek.

— Mi történt? Jónatan barátom — kérdé lány hangon Tulpen úr — szemed ki van sirva, s még most is oly bágyadt.

Frock mosolygott, kezével végig simította arcát, s mondá:

— Olykor megszáll egy-egy gondolat.

Senki sem hatott tovább beléje.

Nem még akkor sem, mikor a rákövetkező napokban társalgás alatt olykor elnémult, vagy az általános vidámság közepett elkomorult, vagy közönyös szavakra elpirult. Mindenki tisztelte titkát. Sokáig magában a Tulpen családban sem került rá a szó távolléte alatt.

Frock rendszeren szerdán és szombaton tanította Leonórákat. Nem szorítkozott csupán a számvetésre. Beszélte a világtörténet nevezetesebb eseményeiről is; magyarázta a természet számtalan jelenségét. Jól, világosan és szabatosan beszélt; de soha nagyobb hévvel nem szolt, mint ha az érzékekről az érzékföltöttiekre

tért s a vallásról elmélkedett. Ez gyakran megtörtént. Ugy látszott, meg sem lehet nélküle. Jozefin mindig úgy intézte, hogy amikor Frock jött, ház körüli dolgaival már készen volt. Ekkor aztán elővéve kötését, az ablak mellé ült s figyelt. Frock, akit atyjával szemben tanúsított nemes áldozatkészségeért tisztelt, társalgása kellemével s fenkölt gondolkodásával csakhamar feledtette azt, ami rajta Jozefinnek nem tetszett, pl. halvány arcát s azonfölül kondor hollőfekete haját. Benne valóban barátságos érzés keletkezett iránta, s igaz részvét, ha külső ok nélkül elszomorodott, vagy komoly lett, vagy elnémult.

— Nagy fájdalom emésztheti szívét! — mondá Jozefin gyakran Leonórának, aki szeretete volna gyakran megkérdezni Frockot. — Légy szerény titkával szemben. Schwarceknál viselkedéseért töredelmes bünsőnek tartották, én úgy hiszem, szomorúságának a legnemesb oka van.

Tulpen úr s leányai egyszerűen és szűkösen éltek külvárosi bérelt házikójukban. Jozefin vitte, hűgától támogatva, a kis gazdaságot, s valóban a semmiből teremtett elő valamit. Ő volt a ház szakácsnéja, mosónéja, szabója, kertésze — szóval mindenben minden. Az őrnagy nak kevésre volt szüksége, de a pénzzel még sem tudott banni. Jozefinnek adta hát szűkössé jövedelmét, ki fedezett vele minden költséget. Mesterileg értette a háztartást. Főlöslég nem volt, de hiány sem. Pompát hiába kerestünk volna, mindenütt azonban csin, választékosság s tisztaság uralgott, a mi több volt a pompánál. Hűgával együtt rendkívül egyszerűen öltözött; de értette, minő szín, szabás, az öltözet s ék milyen neme áll neki jól. Nyilván azért hitték gazdagabbnak az őrnagyot, mint amilyen volt. Jozefinnek sok bámulója akadt a városban, sok imádója a nemesség közt. Űde, viruló lilium volt, telve fönséggel s alázattal, s a fiatal családanya érényei benne már tízenyolcz éves korában egyesültek a világi hölgy finomságával s azzal az ártatlansággal, mely teljes tisztaságában csak a gyermekkor tulajdona. Az, hogy már oly korán köllött a ház gondját viselnie s végeznie benne mindent, némi önállóságot, adott neki, mely egész lényén meglátszott, s minden- kiben, akivel érintkezett, önkénytelen tiszteletet gerjesztett iránta. Egyszer már megkérte a kezét egy fiatal ember, egy gróf, az ország egyik legtekintélyesebb nemzetségének a sarja. Azóta Burkhardt irattáros kötött az atyjával barátságot s tett a háznál gyakrabban látogatást. Szenvedélyesen szerette Jozefint, de őrizkedett ezt csak sejtetni is vele. Abból a nyílt őszinteségből, amelylyel részéről találkozott, láthatta, hogy Jozefin tiszteli őt anélkül, hogy a további közeledést legkevésbé is megengedné neki.

Burkhardt és Frock gyakran találkoztak Tulpenéknál. Amaz — meglehet hiúságból, mert valóban egyike volt a legszebb férfiaknak — örömet tűrte, ha összehasonlították a szerény, bátortalan Frockkal, aki egy fél év múlva s később is még mindig oly tartózkodó s idegen volt, mint az első napokban. De Frock éppen nem vesztett a szép Burkhardt közelében. Jozefin csakoly jósággal bánt vele, mint a másikkal; sőt, mondhatnók, fensőbb gyöngédséggel, amelyet a szenvedők iránti részvét kelt bennünk. Leonóra is egy izromban ezt a megjegyzést tette néjének: „Burkhardt esinos; Frock az ő holdvilágarczával éppen nem az; de látod, Jozefin, ha Frock beszél, vonásait szebbeknek látom Burkhardtéinál. Frock szemében, mosolyában, komolyságában van valami csodás kedvesség: ki sem tudom mondani. Burkhardt szépsége nekem olyan, mint a pompás levan-

tin, de átlátszatlan; Frock lényé mint a gyér fátyolszövet, melyen át valami fönséges sugárzik élénk, amit nagyon szeretek, de megfejtetni nem tudok.“

(Folytatása köv.)

## KÖZGAZDASÁG.

— **A gazdasági egyesület pályázatai.** Az országos magyar gazdasági egyesületek a következő gazdasági szakmunkák megírására hirdet nyílt pályázatot: 1. Gazdasági építészeti gyakorlati irányu kézikönyvére, 24—30 nyom. ivnyi terjedelemben. 2. Gazdasági gépismertetére, 24—30 ivnyi terjedelemben. 3. A fejő juhászat kézikönyvére, kapcsolatosan a havasi juhtejgazdaság elveinek és gyakorlatának ismertetésével 6—7 ivnyi terjedelemben. 4. A hazai helyes földberrendszert tárgyaló munkára, 8—12 iv terjedelemben. 5. A herreféléket 6—7 ivben tárgyaló munkára. 6. A gazdasági talajismeretet és az okszerű talajmivelést 24—30 ivben tárgyaló műre. 7. Gazdasági becsléstanra 8—10 ivnyi terjedelemben. A pályamunkák ez évi május hó 15 éig a könyvkiadóvállalat szerkesztőségébe (Budapest, köztelek) küldendők be. A művek első kiadási joga az Országos magyar gazdasági egyesületet illeti. A rendes díjazás nyomtatott ivenkint eredeti munkáért 30 frt. A rendes díjazáson felül azon esetben, ha a bírálóbizottság a megbízatás alapján készült művet abszolút becsülnék itéli, a talajmivelési munkát a magyar gazdák által tett munkát pedig a Simunyak-féle alaptól 400 frt külön pályadíjjal jutalmazza.

## Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1892. évi mártius hó 26-án tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként szamittatnak.

Buza	őszi	—	—	—	—
	tavaszi	—	—	—	—
	új	9	50	9	30
Kétfazere	ó	—	—	—	—
	új	—	—	—	—
Rona	ó	—	—	—	—
	új	9	10	9	—
Arpa	őszi	—	—	—	—
	tavaszi	—	—	—	—
	új	6	40	—	—
Repeze		—	—	—	—
Bükköny	széna	5	20	5	—
Kukoricza	ó	—	—	—	—
	új	5	50	5	20
Széna	ó	2	40	2	—
	új	—	—	—	—
Szalma		2	—	1	80

Kínálat: közép (mintegy 200 gabonaköcsi volt a piacon).

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő:  
NAGY FERENCZ. HAKSCH LAJOS.

## Hirdetések:

**Az abaligeti barlanghoz kirándulóknak ajánlom**

**vendéglőmet,**

melyben izletes és olcsó ételekkel és főleg kitűnő borral szolgálok vendégeimnek.

A kirándulási-évad megnyitásával magamat a közönség szives figyelmébe ajánlom.

**Petrovics Ferencz,**  
vendéglős.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő cs. és kir. fensége

József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsvartartalma \* A bomak színét nem változtatja. Természetes ízét kellemessé teszi.

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbban a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyuvize.

Vegyelmezve

Dr. LENGYEL BÉLA

egyetemi tanár

úr által.

Ájánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztési- és húgyvesztő-szervek hurutos bántalmainál; hatásosan gyógyítja a Rhachitis-, görvély-, vese- és köszvény-bajokat, épügy használható a tagok csúzos bajainál, gyermekeknek megátalja a túlságos gyomorsavany-képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsvartartalmánál fogva ezen üdítő savanyuviz a legkellemesebb izzel bír s borral használva igen nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, ép úgy mint hazánkban, általános a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Mindegyik töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, főleg a szerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR

DESKUTY L.

cs. és kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál  
BUDAPEST, Erzsébet-tér 3. sz.

18037. sz.  
tk. 1891.

Póthírdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint dr. Áronffy Rókus pécsi lakos végrehajthatónak Heidl Miklós hidori lakos végrehajtást szenvedő elleni 80 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 17942. sz. 1891. kibocsátott árverési hirdetményben a hidori 26. sz. tjkvben 44. hszsz. 25. sorszámú házra, udvartér és kertre 168 frt kikialtási árban; a † 368. hsz. fekvőségre 322 frt kikialtási árban **Hidor község házába 1892. évi április hó 14. napjának délelőtti 10 órájára** kifizőtött árverés az 1881. LX. t. cz. 167. § a alapján Mamel József végrehajtható érdekében is 61 frt 90 kr tőke s járulékaik erejéig terjedő követelésének kielégítése végett megtartatni fog.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1891. évi decz. hó 12-én.

Bogyay Pongrácz  
kir. törvsz. bíró.



a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelősebb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tartalma tettek az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a leg részletesebb s e mellett tárgylagos hí tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s **gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ **kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak** bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. **A kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredeti, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarsággal fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni,** fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr, 1/4 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

**A magy. kir. államvasutak gépjárára**  
a hazai viszonyokhoz alkalmazott, legkifűbb szerkezetű és a versenyeken eddigelé legyőzhetlen maradt **6-, 8-, 10 és 12 lóerejű gőzcseplő-garnitúráit,**

valamint a malomvezélokra külön gyártott **hengerkazános**

**9-, 12- és compound-rendszerű 16 lóerejű locomobiljait**

a teljesen vasbóti készült s így tartósság és szélzszerűség tekintetében más gyártmányt messze felül muló

**szalmakazalozó**

**gépeit,**

ugyszintén a locomobil hátsó kerekére könyvnyen alkalmazható és így felette ezélszesen

**Stibor szelebed. körfűrészeit,**

végül egyéb gyártmány

**2-, 2 1/2-, 3- és 4 lóerejű locomobiljait és gőzcseplőgépeit, velőgépeit, ekéit, rostat, morzsolóit stb. mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező feltételek mellett**

**FEHÉR MIKLÓS,** a m. kir. államvasutak gépjárának vezérőgőnöke **BUDAPEST, Üllői-ut 25. szám, „Köztelek“.**

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.



## Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bosnyák Czvetkó s Adamov Iszó baáni lakos végrehajtatóknak Streinics Todor és Streinics Szávó baáni lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 30 frt 46 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtasi ügyében a dárdai kir. járásbiróság területén levő Baán községben fekvő a baáni 209. sz. tjkvben felvett 219/b hsz. 219. szám ház és beltelekre 704 frt, — a 2106. hsz. szilváásra az árverést 33 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi április hó 26. napján d. e. 10 órakor Baán községben a községi tanács termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 70 frt 40 kr. és 3 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ova-  
dékkepes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. jbiróságnál mint tlkvi hatóságnál 1892. évi január hó 9. napján.

Jobst Béla  
kir. albiró.

## Divatos női ruhát

készít 4 frtért

**Herman M.**

Pécsett, Klimó-utca 8-ik szám.

Ugyanott tanuló lányok felvétetnek.

512. sz.  
tkv. 1892.

## Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Klein I. végrehajtatónak Dunst Pál végrehajtást szenvedő elleni 278 frt 21 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtasi ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Pécs város és Kis-Kozár községben fekvő, a pécsi 1389. sz. tjkvben felvett 2011. hszsz. 845. számú egész ház, 2012. hszsz. egész kertre 1803 frt, ugy a kis-kozári 231. sz. tjkvben felvett 1095. hszsz. szőlőnek, pinczének Dunst Pált illetett felére az árverést 487 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra az 1892. évi június hó 30. napján a pécsi birtokot illetőleg az árverési szobában a kir. törvényszék hivatalos helyiségében d. e. 10 órakor, míg a kis-kozári birtokot illetőleg **1892. évi július hó 1. napján Kis-Kozárban a községi bíró házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 180 forint 30 krajczárt úgy 48 forint 70 krajczárt készpénzben, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ova-  
dékkepes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekönyvi hatóság 1892. évi január hó 13-ik napján.

Lukrits István,  
kir. törvénzéki bíró.

# A legsötétebb Afrika. WESTMARK TIVADAR

a svéd hadsereg főhadnagya,

ki **Stanley Henrik** alatt a **Kongo-Expeditióban** részt vett,  
szombaton, azaz f. é. április 2-án

a „**HATTYU**“-teremben  
„Tizenöt hónapig az emberek közt“

és

**Stanley botrányok**

czim alatti érdekes előadást tart, melyben nemcsak saját élményeit és a sötét világrész népeinek erkölceit és szokásait ecseteli élénk színekben, hanem különösen Stanley rut önzéseiről és kegyetlenségeiről beszél el meglepő dolgokat.

A budapesti és bécsi közönség ugy a sajtó osztatlan elismeréssel fogadta a fiatal, bátor utazó érdek fesztő, tanulságos ismertetéseit és leleplezéseit, miért is a fenti előadásra a nagyérdemű közönség figyelmét különösen felhívjuk.

## MOLL SEIDLITZ POR

**Csak akkor valódi** ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedésnél, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknek. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban.

**MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.**

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés **MOLL A. urhoz Bécsben.**

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnytvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnenschlag-ban.

## MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

**Csak akkor valódi**, ha mindegyik üveg Moll A. védjeggyel tünteti fel és „A. Moll“ feliratu ónozzattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

**Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.**

Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesítetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés **MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.**

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagy-szerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban.

Raktár Pécsett: Sipöcz István gyógyszerésznél és özv. Rech V. keresked.

Tavaszi  
gyógyítás

Nyári gyó-  
gyítás

Őszi gyó-  
gyítás

Téli gyó-  
gyítás

Legjobb  
bedörzsölő-  
szer

köszvény

csusz

és minden

meghülési  
betegségek  
ellen.